

DEKRET

**w przedmiocie zmian w urządzeniach wymiaru sprawiedliwości
w b. zaborze austriackim.**

Art. 1. Dotychczasowy ustrój sądownictwa, prokuratury, adwokatury i notariatu ulega zmianom określonym w następujących przepisach.

Art. 2. Postanowienia artykułów 6 do 10 włącznie, 13, 14 i 15 Ustawy o władzy sędziowskiej z 21 grudnia 1867 Dz. P. P., № 144, zachowują moc obowiązującą.

Wyroki będą wydawane w imieniu Republiki Polskiej.

Prawo łaski i abolicji określone w art. 13 powołanej ustawy wykonuje Przedstawiciel Najwyższej Władzy Państwowej.

Art. 3. Każdy sędzia już z tytułu nominacji uzyskuje pełnię władzy i praw związanych z tym stanowiskiem w rozumieniu ustawy o władzy sędziowskiej z 21 grudnia 1867, Dz. P. P. № 144. Instytucja sędziów pomocniczych, jako sędziów ograniczonych z mocy ustawy w sprawowaniu swego urzędu, jest zniesiona.

Sędziowie zapasowi, mianowani jako tacy dla okręgu Sądu Apelacyjnego mogą być także wbrew swej woli przenoszani na inne miejsce służbowe.

Art. 4. Okres reorganizacji sądownictwa, w ciągu którego tak sędziowie, jak i urzędnicy niesędziowscy z urzędu mogą być przenoszani na inne miejsca służbowe lub też w stan spoczynku, bez względu na ograniczenia ustanowione w ustawie o władzy sędziowskiej oraz w pragmatyce służbowej z dnia 25 stycznia 1914, Dz. P. P. № 15, upływa z końcem roku 1920. Okres ten może być przedłużony uchwałą Rady Ministrów.

Art. 5. Sąd Najwyższy w Warszawie przejmuje zakres działania Najwyższego Trybunału sądowego i kasacyjnego oraz Trybunału Administracyjnego.

Statut Najwyższego Trybunału sądowego i kasacyjnego z d. 7 sierpnia 1850. r. Dz. P. P., № 327, traci moc obowiązującą. W jego miejsce wstępuje statut Sądu Najwyższego w Warszawie.

Art. 6. W sądach apelacyjnych komplety z pięciu będą zastąpione przez komplety z trzech sędziów, wliczając w to przewodniczącego. Jedynie w sprawach dyscyplinarnych zasiadają nadal komplety z pięciu.

Art. 7. Sądy Krajowe i Obwodowe używają jednolicie nazwy „Sąd Okręgowy“, Wyższe Sądy Krajowe zaś nazwy „Sąd Apelacyjny“.

Prokuratura bierze nazwę od sądu, przy którym jest ustanowiona, zatem: „Prokurator (podprokurator) przy Sądzie Okręgowym, Apelacyjnym, Najwyższym“.

Tytuł urzędowy sędziego winien określać jego każdoczesne stanowisko służbowe i opiewa bez względu na rangę (klasę płacy): „Sędzia powiatowy, sędzia śledczy, sędzia zapasowy, sędzia Sądu Okręgowego, Apelacyjnego, lub Sądu Najwyższego“. Kierownicy sądów używają tytułów następujących: „Naczelnik sądu powiatowego, Prezes (Wiceprezes) Sądu Okręgowego lub Apelacyjnego“.

Kandydaci przygotowujący się do urzędu sędziowskiego noszą tytuł „aplikantów“, kandydaci adwokatury zaś, odbywający praktykę sądową, zachowują tytuł „praktykantów“. Do jednych i drugich mają zastosowanie postanowienia § 17, ust. 3 ustawy organizacyjnej z dnia 27 listopada 1896, Dz. P. P. № 217.

Art. 8. Prezes Sądu Apelacyjnego kieruje ogólną administracją sądownictwa w poruczonym mu okręgu w granicach umocowania udzielonego mu bądź przez ustawę, bądź przez Ministra Sprawiedliwości. Sprawy powtarzające się często, nie mające znaczenia zasadniczego i nie nastęrczające wątpliwości, oraz sprawy osobowe (mianowanie, przenoszenie, zwolnienie) personelu niesędziowskiego łącznie z aplikantami będą decydowane przez Prezesa Sądu Apelacyjnego. Winien on w sprawach ważniejszych wysłuchać opinii Sądu Apelacyjnego.

Te zasady określają analogicznie także zakres działania Prokuratora przy Sądzie Apelacyjnym w poruczonych mu sprawach administracyjnych.

Minister Sprawiedliwości określa rozporządzeniem w szczegółach kompetencję prezesa Sądu Apelacyjnego i prokuratora przy Sądzie Apelacyjnym w sprawach administracji. Może on mimo to poszczególne sprawy z przekazanego zakresu działania zastrzegać do decyzji.

Art. 9. Sądy i inne władze wymiaru sprawiedliwości używają języka polskiego jako urzędowego.

Odrębne przepisy określają, gdzie i w jakiej mierze dopuszczone jest używanie języka ruskiego i niemieckiego.

Art. 10. Postanowienia art. 7 zyskują moc obowiązującą z dniem 1 kwietnia 1919 r., inne postanowienia tego Dekretu zaś z dniem ogłoszenia.

Dan w Warszawie, dnia 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Sprawiedliwości:

Supiński